

omtale videre, da jeg ikke ønsker at spille det høje Tings kostbare Tid.

Det ærede Medlem fra Herning (R. Nielsen) havde ogsaa nogle Bemærkninger til Kultusministeriet, men Udtalelser, som i særlig Grad gælde min Formand paa denne Plads. Da det var Taksigelse, det ærede Medlem udtalte, saa haaber jeg, at min ærede Formand maa paaskønne, at jeg overlader til ham disse Taksigelser. Det er jo rart, at der er Mennesker, der ere taknemmelige. Der er kun en enkelt Ting, der vedrører den nuværende Kultusminister. Det er Spørgsmaalet om, hvor den vordende Kapellan skal bo. Men ogsaa det er jo dog et Spørgsmaal, der ligger ude i Fremtiden, og jeg ved ikke, hvor længe jeg bliver siddende som Kultusminister. I alt Fald vil jeg vente med at svare derpaa, indtil Spørgsmaalet bliver aktuelt.

Det ærede Medlem fra Lejre (K. J. Møller) omtalte et Cirkulære af 22. April 1885, tror jeg, det er. Ærede Medlemmer ville kende det under Navn af Mundkurvs-cirkulæret, et Cirkulære, der i en vis Forstand indskrænker Lærernes Foreningsfrihed og i det hele taget lægger et stærkere Baand paa deres Ytringsfrihed. Dette Cirkulære har man mange Gange fra Lærernes Side ønsket ophævet. Men de tidligere Kultusministre have ikke ment det fornødent, da de mente, Cirkulæret saa at sige var ude af Virksomhed. Den nuværende Kultusminister stiller sig noget anderledes til denne Sag. Da jeg ikke ønsker, at der skal eksistere et saadant Cirkulære, som jo staar ved Magt, saa længe det ikke er ophævet, er det min Agt at ophæve det, saaledes at ingen Lærer skal føle, at der i nogen Maade gælder Undtagelsesbestemmelser for ham.

Det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) omtalte ogsaa en Sag, der vedrører Kultusministeriet. Det var Sagen om Bygning af en ny Kirke i Rønne eller Istandsættelse af den ældre. Jeg paaskønner den overordentlig klare Maade, hvorpaa den ret indviklede Sag blev fremsat, og jeg skal nu give et kort Svar derpaa. Det ærede Medlems Tale gik ud paa dette, at man behøvede ikke at bruge de 135,000 eller 150,000 Kr., som en ny Kirke vilde koste, da man kunde faa udrettet ganske væsentligt det samme ved at restaurere den gamle Kirke. Sagen begyndte, saa vidt jeg ved — maaske efter en længere tidligere Indledning —, særlig i 1906, da Kirken var udsat til større Hovedstandsættelse. Det viste sig, at de Planer, der bleve forelagte fra Professor Bidstrup til

denne Reparation, kom til langt at overskride det Beløb, som man havde tænkt sig. Man havde tænkt sig en 30,000 Kr., men Overslaget lød paa 60,000 Kr. Ogsaa det særlige Syn i 1907 foreslog, at der blev bygget en ny Kirke, saaledes dog at Korpartiet og Taarnet fra den gamle Kirke indgik i Planen. Efter hvad jeg har erfaret af de Byraadsforhandlinger, jeg har set refererede, synes det at være et ret lille Procenttal af Beboerne derovre, som ønsker denne nye Kirke, og derfor maa der selvfølgelig fra Ministeriets Side anstilles meget grundige og nøje Undersøgelser i denne Sag. Man kan jo ikke falde paa at fastholde den større Bevilling, der vil koste Staten 45,000 Kr. mere, naar det ikke behøves. Den anden Side af Sagen, hvorvidt Ministeriet mener at kunne gaa med til at deltage i Restaurationsudgifterne, skal jeg ikke udtale noget bestemt om. Jeg skal kun sige dette, at man har som Regel holdt sig til kun at deltage i Restaurationsudgifter ved Kirker, som der var noget særlig mærkelig arkitektonisk eller arkæologisk ved. Men der er jo dog deri, at man skulde bevare Koret og Taarnet, en Antydning af, at der er noget, om ikke saa grumme meget, af arkitektonisk ejendommeligt ved Rønne Kirke, og hvis jeg har noget at sige til den Tid, vil jeg i alt Fald, saa vidt det paa nogen Maade er mig muligt, søge at skaffe Statstilskud ogsaa til en saadan Restauration. Men nu maa der jo gaa nogle Forhandlinger i Forvejen med Myndighederne derovre.

Det ærede Medlem for Hjørring Amts 4de Valgkreds (Grønberg) talte om Kirken i Øster Hjermelev. Det var min ganske bestemte Hensigt at fastholde saa godt og saa kraftigt, jeg kan, den Bevilling, der dertil søges paa Finansloven, da jeg mener, at alle mulige Grunde tale for, at den bør gives.

Saa talte det ærede Medlem om to Besparselsesager, og den Slags hører man jo altid gerne paa i vore trange Tider. Den ene drejede sig om at spare noget af den Bevilling, der søges til Uddannelse af yngre Højskolelærere, saaledes at de, der ville indtage Stilling som Højskolelærere, først skulde have Uddannelse et Aar paa en af de betydeligere Højskoler og dernæst det næste Aar herinde i København; de skulde have en Understøttelse af 600 Kr. det første Aar og 1,000 Kr., tror jeg, det andet Aar. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det maaske nok var mere overensstemmende med de vanskelige økonomiske Forhold, vi have, om